

Till Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
Dnr LI2025/01991

Remissyttrande över betänkande SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Hästnäringens Yrkesnämnd är en samarbetsorganisation som företräder arbetslivet inom svensk hästsektor. Arbetsmarknadens parter och hästorganisationerna arbetar tillsammans för att bland annat driva kvalitetsutveckling, fastställa yrkeskompetens och förbättra arbetsmarknaden, se www.hyn.se

HYN:s medlemsorganisationer är Almega, Fastighetsanställdas förbund, Svensk Travsport, Svenska Ridsportförbundet, Fremia, LRF Häst, Travtränarnas Riksförbund, Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté, Svenska Hästavelsförbundet, Svensk Galopp, Ridskolornas Riksorganisation, Svenska Islandshästförbundet, Western Riders Association of Sweden och Swedish Warmblood Association

Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN) tackar för möjligheten att yttra sig över ovanstående betänkande och lämnar här sina synpunkter.

Hästnäringens Yrkesnämnd står fullt ut bakom Hästnäringens Nationella Stiftelses (HNS) och Lantbrukarnas Riksförbunds (LRF) yttrande och har här valt att, enligt Hästnäringens Yrkesnämnds uppdrag, svara på de delar som rör kompetensförsörjning och professionalisering inom näringen.

Som en del av Hästnäringens Yrkesnämnds uppdrag vill vi lyfta fram att många arbetsgivare uppger att det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Kompetensförsörjningen är en viktig förutsättning för hästnäringens utveckling och konkurrenskraft.

Samhällsutvecklingen och förändrade förväntningar från yngre generationer ställer ökade krav på professionalitet och kunskap i arbetsgivar- och företagarrollen. Det finns därför ett behov av kompetensutveckling inom områden såsom företagande, arbetsmiljö, arbetsgivarfrågor och grundläggande ekonomi.

Dessa kunskapsområden är avgörande för att ytterligare stärka hästnäringens professionalisering, främja långsiktigt hållbara verksamheter samt säkerställa goda och trygga villkor för såväl arbetsgivare som arbetstagare.

Kapitel 2 – Utvecklingen i hästnäringen

Förslag 2.10 Förbättra den grundläggande statistiken i hästnäringen

Hästnäringens Yrkesnämnd delar utredarens problembeskrivning samt slutsats att statistiken över hästnäringen har betydande brister vilket på olika sätt utgör hinder. Vi tillstyrker starkt förslaget om att förbättra den grundläggande statistiken och rekommenderar att regeringen går vidare med ett uppdrag.

Kapitel 4 – Utbildningsbehov inom hästnäringen

Bedömning 4.14.2: Tydligt fokus på hästvälfärdsfrågor på alla utbildningsnivåer

Hästnäringens Yrkesnämnd tillstyrker utredningens bedömning att utbildning på alla nivåer behöver ha ett tydligt fokus på hästvälfärd. Det är av största vikt att hela utbildningssystemet bygger på uppdaterad och aktuell forskning, kunskap som säkerställer hästvälfärd och om hästen som biologisk varelse. Hästnäringen har ett ansvar att säkerställa att ny kunskap och evidens på området implementeras och anpassas i befintliga utbildningar.

Bedömning 4.14.3: Ökat utbud för redan yrkesverksamma.

HYN delar utredningens bedömning att det behövs ett ökat utbud av utbildning för yrkesverksamma inom hästnäringen. Vi delar även bedömningen att uppnå en förändring gällande synen på kompetensutveckling och livslångt lärande kan behöva åtföljas av exempelvis krav på utbildning för relevanta tillstånd och yrkestitlar eller för branschens interna licenser.

Flexibla utbildningar anpassade för yrkesverksamma är av särskild betydelse för möjligheten till kontinuerlig kompetensutveckling. Att genomföra utbildning för personer som arbetar i verksamheter med djur i den dagliga driften ställer krav på anpassade upplägg och pedagogiska former. För att tillgodose detta krävs en kombination av utbildningar inom det statligt finansierade utbildningssystemet och branschens egna kurser och utbildningsinsatser.

Inom hästnäringen diskuteras och pågår en förändring där krav i vissa fall kopplas till exempelvis beviljande och förnyelse av branschens egna licenser. Grundläggande utbildningskrav som ett styrmedel för licenser bidrar till en gemensam och kvalitetssäkrad kunskapsnivå inom områden som exempelvis hästvälfärd, säkerhet, regelverk och yrkesetik. Det skapar även förutsättningar för kontinuerlig kompetensutveckling och säkerställer att yrkesverksamma håller sig uppdaterade om ny forskning, förändrad lagstiftning och förändringar i näringen.

Undersökningar genomförda av Hästnäringens Yrkesnämnd visar att det finns ett upplevt behov av kompetensutveckling av både medarbetare och verksamhetsledare. För medarbetare anges ett behov av kurser och fortbildning i hästskötsel, ekonomi och organisation, arbetsmiljö och säkerhet samt att köra och hantera maskiner. För verksamhetsledarna anges behov av kompetensutveckling i ekonomi och organisation, digitalisering och teknik, marknadsföring, samt ledarskap och arbetsmiljö.

Ett alternativ för att möta identifierade utbildningsbehov för yrkesverksamma och målgrupper i behov av tillgängliga utbildningsformer, är att i ökad utsträckning nyttja folkhögskolan som utbildningsform. Folkhögskolan gör det möjligt att kombinera studier med arbete och erbjuder individanpassning, vilket är särskilt användbart inom stall- och hästnäringen. Skolformen kan snabbt möta branschspecifika utbildningsbehov, till exempel kring arbetsgivaransvar eller när hästen ska användas som resurs inom samhälle eller folkhälsa.

Folkhögskolornas finansiering baseras på statsanslag. Till Hästsportens Folkhögskola kompletteras dessa även med medel via Hästnäringens Nationella Stiftelse. En ökad och framför allt mer långsiktigt stabil och förutsägbar finansiering till Folkhögskolan, kan över tid skapa förutsättningar för nödvändig utveckling och därigenom bidra till att stärka hästnäringens kompetensförsörjning.

4.14.6 Det behövs bättre långsiktighet för hästutbildningar inom yrkeshögskolan

Hästnäringens Yrkesnämnd tillstyrker utredningens bedömning att myndigheten inte fullt ut använder det bemyndigande som finns att bevilja fler utbildningsstarter samt att Myndigheten för yrkeshögskolan bör fatta beslut om fler utbildningsstarter åt gången avseende vissa yrkeshögskoleutbildningar inom häst för ökad långsiktighet.

Utbildningar för yrkeskompetenser som har en ständig efterfrågan och är en förutsättning för hela hästnäringen är av hög relevans att erbjuda löpande över tid.

Hästutbildningar kräver stora och långsiktiga investeringar i säkerhet, hästar och anläggningar, samt tid för att bygga upp resurser och kompetens. Det är även kostsamt och tidskrävande att avveckla dessa utbildningar på grund av levande djur och fasta kostnader. En längre period med säkrade utbildningsstarter är viktigt för planering och kvalitetssäkring.

4.14.8 Yrkespaket för hästskötare och anläggningsskötare inom Komvux

HYN tillstyrker förslaget att Skolverket ges i uppdrag att utöka yrkespaketet för hästskötare med ett yrkespaket för anläggningsskötare på hästanläggning.

Anläggningsskötsel är efterfrågat inom hästnäringen och kräver främst grundläggande hästkunskap om säkerhet och hästars behov och beteende. Rollen kompletterar hästskötaren och bidrar till ökad mekanisering i en fysiskt intensiv bransch. Både större och mindre anläggningar har behov av personal med bred kunskap och jobbet passar även personer utan hästintresse.

Arbetsuppgifterna ger möjlighet att öppna upp för fler och utgör en viktig väg in i arbete inom hästnäringen. Det bidrar till en mer tillgänglig och inkluderande arbetsmarknad.

Förslag 4.14.9: Myndigheten för yrkeshögskolan ges ett återrapporteringskrav

HYN tillstyrker förslaget att regeringen ger Myndigheten för yrkeshögskolan ett återrapporteringskrav avseende beslut om yrkeshögskoleutbildningar inom häst.

Förankring bör ske med relevanta organisationer på nationell nivå inom hästnäringen för att säkerställa en samlad och långsiktig bedömning av utbildningsutbud, yrkesroller och kompetensbehov inför beviljande av ansökningar.

Det är av särskild vikt att utbildningarna svarar mot arbetsmarknadens faktiska behov och inriktas mot yrkesroller där det finns en dokumenterad och varaktig efterfrågan på kompetens. Detta bidrar både till hög anställningsbarhet och goda förutsättningar att etablera och driva egen verksamhet i branschen. Geografisk spridning är viktig, och utbildningarna bör förankras nationellt – inte enbart lokalt – för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning. Nationella behov bör ges störst vikt, men lokala utbildningar kan vara relevanta vid regional brist.

4.14.10 Hästutbildningar inkluderas i förslaget om stabila förutsättningar för investeringstunga utbildningsmiljöer

HYN tillstyrker förslaget att YH-utbildningar inom häst inkluderas i förslaget om stabila förutsättningar för investeringstunga utbildningsmiljöer.

Utbildningar inom häst är kostnadskrävande i drift och kräver långsiktiga investeringar i anläggningar och hästar. För att på bästa sätt nyttja befintliga resurser som byggts upp på hästutbildningsanläggningar är det av vikt att så långt som möjligt kunna samutnyttja dessa investeringar mellan olika utbildningsformer. Det skapar goda förutsättningar för lärande över utbildningsgränser, erfarenhetsutbyte och tillgång till en bred samlad kompetens inom olika områden.

För Hästnäringens Yrkesnämnd

Maria Karlsson

Kanslichef Hästnäringens Yrkesnämnd

www.hyn.se